

บทที่ 2

รายได้ประชาชาติ

รายได้ประชาชาติ

1.ผลิตภัณฑ์ในประเทศเบื้องต้น (Gross Domestic Product : GDP)

มูลค่าของสินค้าและบริการขั้นสุดท้ายที่ผลิตขึ้นได้ภายในประเทศ
นั้น ๆ ในระยะเวลา 1 ปี

$\text{GDP} = \text{รายได้ทั้งหมดที่เกิดขึ้นในประเทศ}$
--

2.ผลิตภัณฑ์ประชาชาติเบื้องต้น (Gross National Product : GNP)

มูลค่ารวมของสินค้าและบริการขั้นสุดท้ายทั้งหมดที่
ประชาชนของประเทศทำการผลิตขึ้นได้ในระยะเวลา 1 ปี

$$\text{GNP} = \text{GDP} + \text{รายได้สุทธิจากต่างประเทศ}$$

3.ผลิตภัณฑ์ประชาชาติสุทธิ (Net National Product :NNP)

มูลค่ารวมของสินค้าและบริการขั้นสุดท้ายทั้งหมดที่
ประชาชนของประเทศทำการผลิตขึ้นได้ในระยะเวลา 1
ปี โดยหักค่าเสื่อมราคาของสินค้าออกแล้ว

$$\text{NNP(ราคาตลาด)} = \text{GNP} - \text{ค่าเสื่อมราคา}$$

4.รายได้ประชาชาติ

(National Income : NI หรือ NNP ณ ราคาต้นทุน)

มูลค่ารวมของสินค้าและบริการขั้นสุดท้ายทั้งหมดที่
แท้จริงที่ ประชาชนของประเทศทำการผลิตขึ้นได้ใน
ระยะเวลา 1 ปี

$$\text{NI หรือ NNP (ราคาต้นทุน)} = \text{NNP (ราคาตลาด)} - \text{ภาษีทางอ้อม} + \text{เงินอุดหนุน}$$

5. รายได้ส่วนบุคคล (Personal Income : PI)

รายได้เฉพาะส่วนที่บุคคลได้รับจากการผลิตสินค้าและบริการ
รวมกับรายได้ส่วนที่ไม่ได้เกิดจากการผลิตสินค้าและบริการ

รายได้ที่ไม่ตกถึงครัวเรือน

$$PI = NI - \text{(กำไรที่ยังไม่ได้จัดสรร + ภาษีเงินได้บริษัท + ภาษีประกันสังคม)} \\ + \text{เงินโอนของครัวเรือน} + \text{ดอกเบี้ยที่เอกชนได้รับจากรัฐบาล}$$

6. รายได้สุทธิส่วนบุคคล (Disposable Income : DI)

รายได้ทั้งหมดที่บุคคลได้รับหลังหักภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

$$DI = PI - \text{ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (ภาษีทางตรง)}$$

รายได้ประชาชาติ

- โดยทั่วไปการคำนวณและแสดงผลของรายได้ประชาชาติของแต่ละประเทศมีอยู่ 3 แบบคือ
 - คำนวณจากมูลค่าผลผลิต (Product or Value Added Approach)
 - คำนวณจากรายจ่ายรวม (Expenditure Approach)
 - คำนวณจากผลตอบแทนแก่ปัจจัยการผลิต (Income Approach)

1.การคำนวณจากมูลค่าผลผลิต

- โดยทั่วไปคิดจากมูลค่าเพิ่ม (Value Added) ของการผลิตแต่ละชนิดที่สำคัญ
- “มูลค่าเพิ่ม” = มูลค่าขาย – มูลค่าสินค้าชั้นกลาง(วัตถุดิบ)
- การคำนวณจากมูลค่าเพิ่มทำให้ได้มูลค่าผลผลิตเฉพาะส่วนที่เป็นมูลค่าสินค้าชั้นสุดท้ายเท่านั้น เพราะหักมูลค่าสินค้าชั้นกลางออกไปแล้ว

ตัวอย่างการคำนวณมูลค่าเพิ่ม

- สมมติว่ากระบวนการผลิตข้าวสารมีขั้นตอนดังนี้
 - เกษตรกรผลิตข้าวเปลือกขายให้โรงสีได้มูลค่า 100,000 (มูลค่าเพิ่มในขั้นตอนนี้ = 100,000)
 - โรงสีนำมาสีเป็นข้าวสารขายให้พ่อค้าขายส่งได้มูลค่า 130,000 (มูลค่าเพิ่มในขั้นตอนนี้ = 30,000)
 - พ่อค้าขายส่งนำมาบรรจุถุงขายปลีกให้ผู้บริโภคได้มูลค่า 180,000 (มูลค่าเพิ่มในขั้นตอนนี้ = 50,000)

ตัวอย่างการคำนวณมูลค่าเพิ่ม

- ถ้ารวมมูลค่าเพิ่มในแต่ละขั้นตอนเข้าด้วยกันจะได้
$$= 100,000 + 30,000 + 50,000 = 180,000$$
- จะเห็นได้ว่าถ้ารวมมูลค่าเพิ่มจากทุกขั้นตอนการผลิตเข้าด้วยกัน จะได้ค่าเท่ากับมูลค่าสินค้าขั้นสุดท้าย (ในที่นี้คือ ข้าวสารขายปลีก) พอดี

การคำนวณจากมูลค่าผลผลิต

- ในบัญชีรายได้ประชาชาติจะแสดงมูลค่าเพิ่มของการผลิตประเภทต่าง ๆ ไว้ในตาราง GDP จำแนกตามสาขาการผลิต ซึ่งมี 16 สาขาหลักคือ
 - 1) เกษตรกรรม การล่าสัตว์และการป่าไม้
 - 2) ประมง
 - 3) การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน
 - 4) อุตสาหกรรม(การผลิต) 22 อุตสาหกรรมย่อย
 - 5) ไฟฟ้า ประปา และโรงแยกแก๊ส

การคำนวณจากมูลค่าผลผลิต

- 6) การก่อสร้าง
- 7) การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน
- 8) โรงแรมและภัตตาคาร
- 9) การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคม
- 10) ตัวกลางทางการเงิน
- 11) บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ

การคำนวณจากมูลค่าผลผลิต

- 12) การบริหารราชการแผ่นดิน การป้องกันประเทศ และการประกันสังคมภาคบังคับ
- 13) การศึกษา
- 14) บริการด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์
- 15) บริการชุมชน สังคม และส่วนบุคคลอื่น ๆ
- 16) ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล

การคำนวณจากมูลค่าผลผลิต

- ประโยชน์จากข้อมูลรายได้ประชาชาติที่คำนวณด้านมูลค่าผลผลิตก็คือ นำไปวิเคราะห์ว่าสาขาการผลิตใดสำคัญมากหรือน้อย และการขยายตัวของสาขาใดสูงหรือต่ำ

ตัวอย่าง

	สัดส่วน		อัตราขยายตัว(%)	
สาขา	2540	2541	2540	2541
เกษตร	10.8	11.8	0.4	-1.4
อุตสาหกรรม	32.2	31.9	0.9	-10.8
ค้าส่งค้าปลีก	15.6	14.9	-4.2	-14.6
ก่อสร้าง	4.8	3.2	-26.7	-38.8
การธนาคาร	6.7	5.7	-11.8	-24.2
บริหารราชการ	2.7	3.2	3.0	6.9

การคำนวณจากมูลค่าผลผลิต

- การวิเคราะห์จากตารางเปรียบเทียบปี 2540 กับ 2541 เพื่อดูผลจากวิกฤตเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นปี 2540 พบว่า
 - ภาคการเกษตร และบริหารราชการฯ สำคัญเพิ่มมากขึ้น ในขณะที่สาขาการผลิตอื่นลดความสำคัญลง
 - สาขาที่ตกต่ำมากที่สุดคือ ก่อสร้าง ตามมาด้วย การธนาคาร, ค้าส่งและค้าปลีก, และอุตสาหกรรม

2.การคำนวณจากรายจ่ายรวม

- ในบัญชีรายได้ประชาชาติจะแสดงด้วยตารางรายจ่ายประชาชาติ ซึ่งประกอบด้วยรายการหลักคือ

1. รายจ่ายเพื่อการบริโภคภาคเอกชน(C)
2. รายจ่ายเพื่อการลงทุน (I)
3. รายจ่ายเพื่อการอุปโภคภาครัฐบาล (G)
4. การส่งออกสุทธิ (X-M)

$$GDP = C+I+G+(X-M)$$

ประโยชน์จากข้อมูลรายจ่ายรวม

- ใช้วิเคราะห์ประกอบการตัดสินใจด้านนโยบายเพื่อเพิ่มหรือลด GDP ให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม
- เนื่องจาก 4 รายการหลักข้างต้นเป็นส่วนประกอบของ GDP ดังนั้นถ้ารายการใดเพิ่ม ก็จะทำให้ GDP เพิ่มขึ้นถ้าต้องการให้เศรษฐกิจขยายตัว(GDPเพิ่ม)อาจทำได้ด้วยการลดภาษี(จะไปเพิ่ม C และ I) เพิ่มการใช้จ่ายรัฐบาล(G) และ กระตุ้นการส่งออก(X)

ประโยชน์จากข้อมูลรายจ่ายรวม

- ในทางตรงข้าม ถ้าเศรษฐกิจขยายตัวเร็วมากเกินไป (overheat) ก็จะต้องลดการขยายตัว(ลดการเพิ่มของGDP) ได้ด้วยการเพิ่มภาษี(จะไปลด C และ I) และลดการใช้จ่ายรัฐบาล(G)

ความหมายขององค์ประกอบของรายจ่ายรวม

C = Consumption Expenditure

- หมายถึง รายจ่ายเพื่อการบริโภคของเอกชน ซึ่งได้แก่ รายจ่ายในการซื้อสินค้าทั้งประเภทถาวร(แต่ไม่รวมที่อยู่อาศัย) และไม่ถาวร รวมทั้งการซื้อบริการต่าง ๆ
- ต้องเป็นสินค้า/บริการที่ถูกต้องกฎหมาย และคิดเฉพาะการซื้อครั้งแรกเท่านั้น การซื้อสินค้าใช้แล้วจะไม่นับ

ความหมายขององค์ประกอบของรายจ่ายรวม

I = Investment Expenditure

หมายถึง รายจ่ายด้านการลงทุนทั้งของภาคเอกชนและ
รัฐบาล ซึ่งประกอบด้วย

- รายจ่ายซื้อเครื่องจักร อุปกรณ์การผลิต
- รายจ่ายในการก่อสร้างใหม่(ทั้งการก่อสร้างที่อยู่อาศัยและ
ไม่ใช่ที่อยู่อาศัย)
- การเปลี่ยนแปลงในมูลค่าสินค้าคงเหลือ

ความหมายขององค์ประกอบของรายจ่ายรวม

G = Government Expenditure

- หมายถึง การใช้จ่ายซื้อสินค้าและบริการของรัฐบาล ซึ่งรวมถึง ค่าจ้าง เงินเดือนของข้าราชการต่าง ๆ ด้วย แต่ค่าใช้จ่ายหมวดลงทุนจะนำไปรวมอยู่ในการลงทุน (I)

$X-M$ = Net Export (NX)

- หมายถึงการส่งออกสุทธิ คือมูลค่าสินค้าออก(X) หักด้วยมูลค่าสินค้าเข้า (M) หรือก็คือดุลการค้านั่นเอง

รายจ่ายประชาชาติ ณ ราคาปี 2531

หน่วย: ล้านบาท

	2540	2541	อัตราการขยายตัว(%)
C	1,692,861	1,484,088	-12.3
I	1,029,517	522,396	-49.2
G	252,642	257,538	1.9
X	1,416,614	1,511,837	6.7
-M	1,357,875	1,055,281	-22.3
สถิติคลาดเคลื่อน	23,250	25,550	-
GDP	3,057,009	2,746,128	-10.2

3. คำนวณจากด้านรายได้

- คำนวณจากรายได้ของเจ้าของปัจจัยการผลิตทั้งหมดในระบบเศรษฐกิจ
- ประกอบด้วยผลตอบแทนแก่ปัจจัยการผลิตหลักคือ
 - แรงงาน ผลตอบแทนอยู่ในรูปของค่าจ้าง
 - ที่ดิน ผลตอบแทนอยู่ในรูปของค่าเช่า
 - ทุน ผลตอบแทนอยู่ในรูปของดอกเบี้ย
 - การประกอบการ ผลตอบแทนอยู่ในรูปของกำไร

คำนวณจากด้านรายได้

- ในบัญชีรายได้ประชาชาติจะแบ่งรายการด้านรายได้ ออกเป็น 7 รายการคือ
 - 1) ค่าตอบแทนแรงงาน
 - 2) รายได้จากการประกอบการเกษตร อาชีพอิสระและการประกอบการที่ไม่ใช่นิติบุคคล
 - 3) รายได้จากทรัพย์สินของครัวเรือนและสถาบันไม่แสวงกำไร

คำนวณจากด้านรายได้

- 4) การออมของนิติบุคคล
- 5) ภาษีเงินได้นิติบุคคล
- 6) เงินโอนจ่ายของนิติบุคคล
- 7) รายได้จากทรัพย์สินและการประกอบการของ
รัฐบาล

■ เมื่อคำนวณแล้วจะต้องนำ 2 รายการมาหักออกคือ
ดอกเบี้ยหนี้สาธารณะและดอกเบี้ยหนี้เพื่อการบริโภค

คำนวณจากด้านรายได้

- ค่าตอบแทนแรงงาน คือ เงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน และสวัสดิการต่าง ๆ ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงิน ที่จ่ายแก่ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้างทั้งของภาครัฐและเอกชน โดยแยกเป็น
 - ค่าตอบแทนแรงงานทั้งหมดที่เกิดในประเทศ
 - ค่าตอบแทนแรงงานรับสุทธิจากต่างประเทศ(ค่าจ้างของคนไทยในต่างประเทศส่งกลับ หักด้วยค่าจ้างแรงงานต่างชาติที่ส่งออกไปนอกประเทศ)

คำนวณจากด้านรายได้

- รายได้จากการประกอบการเกษตร อาชีพอิสระและการประกอบการที่ไม่ใช่นิติบุคคล
 - เกษตรกร ผู้ประกอบอาชีพอิสระ และการประกอบการที่ไม่ใช่นิติบุคคล มักไม่มีระบบการทำบัญชีแยกชัดเจนว่าได้รายได้ในรูปค่าจ้าง ค่าเช่า ดอกเบี้ย หรือกำไรเท่าใด โดยทั่วไปจึงคิดจากรายรับสุทธิโดยไม่มีการแยกประเภท

คำนวณจากด้านรายได้

- รายได้จากทรัพย์สินของครัวเรือนและสถาบันไม่แสวงกำไร ประกอบด้วย
 - ค่าเช่าที่ดินที่ได้รับ
 - ดอกเบี้ยจากสถาบันการเงินที่ได้รับ
 - เงินปันผล(ส่วนแบ่งกำไร) จากการถือหุ้นในกิจการธุรกิจประเภทต่าง ๆ

คำนวณจากด้านรายได้

- **การออมของนิติบุคคล** ก็คือส่วนหนึ่งของกำไรนั่นเอง เนื่องจากเมื่อนิติบุคคลเช่นห้างหุ้นส่วน บริษัททั้งหลายได้กำไรสุทธิเท่าใดจะต้องนำมาปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้นส่วนหนึ่ง เสียภาษีอีกส่วนหนึ่ง ส่วนที่เหลือจะเก็บเอาไว้ในกิจการ ซึ่งโดยทั่วไปจะใช้ในการขยายหรือปรับปรุงกิจการ กำไรส่วนที่เหลือจากการจ่ายปันผลนี้จึงถือได้ว่าเป็น “การออม”

คำนวณจากด้านรายได้

- **ภาษีเงินได้นิติบุคคล** เป็นส่วนหนึ่งของกำไรสุทธิ ซึ่งต้องนอกจากจะนำมาจ่ายเป็นเงินปันผลแก่ผู้ถือหุ้น และเก็บเป็นเงินออมเพื่อขยายกิจการแล้ว จะต้องกันส่วนหนึ่งไว้เพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลด้วย
- **เงินโอนจ่ายของนิติบุคคล** ถือเป็นส่วนหนึ่งของกำไร เช่นเดียวกัน เพราะนิติบุคคลบางแห่งจะมีการจ่ายเงินเพื่อสาธารณะกุศลหรือสาธารณะประโยชน์ ซึ่งเงินที่จ่ายนี้ก็นำมาจากกำไรสุทธินั่นเอง

คำนวณจากด้านรายได้

- รายได้จากทรัพย์สินและการประกอบการของรัฐบาล เป็นการรวมรายได้ทุกประเภทที่องค์กรของรัฐได้รับ ซึ่งได้แก่
 - รายได้ในรูปค่าเช่า(ที่ดินและสถานที่)
 - ดอกเบี้ย(จากการให้ธุรกิจเอกชนกู้ไปทำธุรกิจ)
 - กำไรจากองค์กรของรัฐ เช่นกิจการรัฐวิสาหกิจ

- การที่ต้องหักรายการดอกเบี้ยยหนี้สาธารณะและดอกเบี้ยยหนี้เพื่อการบริโภคออกจากรายได้ประชาชาติเนื่องจาก รายได้ในที่นี้เป็นรายได้ของเจ้าของปัจจัยการผลิตหรือ ผลตอบแทนจากการผลิตเท่านั้น ดังนั้นถ้าเป็นรายได้ที่ ได้มาโดยไม่เกี่ยวข้องกับการผลิตจะไม่นับ ซึ่งได้แก่
 - ดอกเบี้ยหนี้สาธารณะไม่นับเพราะเงินส่วนที่รัฐบาลกู้ มาและจ่ายดอกเบี้ยตามรายการนี้ไม่ได้ถูกมาทำการผลิต
 - ดอกเบี้ยหนี้เพื่อการบริโภคไม่นับเพราะไม่ใช่ถูกมาทำ การผลิตอย่างแน่นอน

กิจกรรมเศรษฐกิจที่ไม่ได้นับรวมในรายได้ประชาชาติ

- 1) กิจกรรมที่ผิดกฎหมาย เช่น การพนัน ค้ายาเสพติด การปลอมแปลงสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์ ฯลฯ
- 2) กิจกรรมที่แม้จะถูกกฎหมายแต่ไม่มีการบันทึกเพราะต้องการหลีกเลี่ยงภาษี
- 3) กิจกรรมนอกตลาด คือกิจกรรมที่บุคคลทำเองใช้เองไม่มีการซื้อขาย
- 4) ผลจากกิจกรรมการผลิตซึ่งสร้างผลเสีย(เช่นมลภาวะ) ต่อสังคมแต่ไม่มีการคิดคำนวณผลเสียนี้ไว้ในต้นทุน